

BİR BAŞVEKİL MUAVİNİ VEYA MİLLİ KOORDİNASYON VEKİLİ LÂZİM OLAN BUDUR ETEM İZZET BENİCE

Dün gazetelerde bir havadis tazelendi: Milli İktisat Vekâleti kurulacak. Bu Vekâlet Ziraat, Ticaret, İktisat Vekâletlerini ve İktisat Müstesarlığını kendi hüviyet ve bünyesinde toplayacak.

Havadisin doğruluğunu veya yanlışlığını bilmiyoruz. Ancak, bu harbin içinde ferdi ve umumi işleri, ihtiyaçları kesretli temennü ile beraber o kadar dikkat, o kadar emek ve o kadar olağan üstü tedbir ister hal almıştır. ki, değil yalnız dört vekâletin veya bir hey'etin ahenkli çalışması, bütün bir hükümet organizasyonunun köydeki muhtardan vekile kadar tam ahenk ifade eden birbirine sıralı ve bağli bir mesai nevi ve şeklinde takarrür etmesi birinci şart olmuştur. Hükümetin bu şekilde çalışması ile beraber devlet çarhının tam düzenle devretmesi birinci şart olarak gerekirken halkın da teker teker bu ahenge uyması ve tam vatan sever bir gururla devlet mesaisine omuz vermesi de yine en başta gelen vazife ve mecburiyet halini almıştır. Taraflardan herhangi birinin aksaması, üzerinde durulan mevzuun aksamasını ve tam verim vermemesini icap ettirir. Binaenaleyh vazifeler karşılıklıdır; ne herşey hükümetten, ne de halktan beklemek doğru değildir. Ahenk müttekabil, verim ve vazife müttekabil.

Sayın Refik Saydam'ın iktidar mevkine geldiği ilk gündenberi gerek hükümet mekanizmasını tam ahengi ile çalıştırmak, gerek halk ile hükümet arasındaki karşılıklı ve müteavazı işbirliğini temin etmek hususunda azami titiz ve asabi bir mesai sarfettiği gözünülmüştür. Hatta, muhterem Refik Saydam kendisini o derece devlet ve millet işine hasretmiştir ki, her işin tedbir ve yürütülmesini âdeti kendi uhdesine almıştır. dersek hata veya mübalâga etmiş olmayız. Devletin bu ağır yükünü olanca hız ve takati ile bu fevkalâde ve buhranlı zamanda omuzlarına yüklenmiş bulunan Doktor Refik Saydam'ın daima minnetle yâdedeceğimiz meşkür mesaisinde takviye edecek, bir kısım yorgunluklarını üzerinden alacak yeni ve hafifletici teşekkül bir «Millî İktisat Vekâleti» değil, belki bir Başvekil Muaviniği veya «Millî Koordinasyon Vekâleti»dir.

İktisat, Ziraat, Ticaret Vekâletlerini ve İktisat Müstesarlığını bir kadro içinde toplamak belki matlup gayeye varmak bakımından nazariye halinde ilk bakışta cazip gibi görünür. Fakat, biz şahsen bunun bir kat'i fayda temin edeceğine inanılardan değiliz. Fayda, bu Vekâletlerin birleşmesinde değil, bu Vekâletlerin mesai-sini istenilen hedefe toplu bir halde götürmelerindedir.

Devleti, bugün üç ana hat üzerinde bütün dikkati ile meşgul görmek mümkündür:

a — Harici ve umumi siyaset,

b — Millî müdafaa,

c — Harp ekonomisi.

Cumhuriyet Türkiye'si harici ve umumi siyasetinde dünyaya parmak ısırtacak muvaffakiyetini imtihan üzerine imtihan vererek isbat etmiştir. Millî müdafaaında kendi çapında en kudretli devlettir. Harp ekonomisi bahsinde de bir yandan uzun maziinin izlerini ve teşkilâtırlığını gidermiye, bir yandan da dünya hercümercinin ihdas ettiği müşküllerle ve günün fevkalâdelikleri ile dolu vaziyetlerini yenmiye çalışarak siyasetteki ve askerlikteki olgunluğuna ve yüksek mevkine müteavazı bir ıslah yolunda bulunmaktadır. Bu bakımdan da hakikaten İktisat, Ticaret, Ziraat Vekâletleri ile beraber münakalat ve işe işlerini bir elden ziyade

bir direktifin, bir plânın, bir umumi hizmet ve kalkınma gayesinin üzerinde derlemesi ve tektis etmesi gerektir. Eğer bugünkü çalışına sistemi kâfi gelmiyor ve gerçekten bir Millî İktisat Vekâleti ihdası düşünülüyorsa bize, bu birliği Vekâletlere ve kadrolarına, muayyen işlerine ve mekanizmalarına, müstakil şahsiyetlerine dokunmadan bir direktif altında toplayabilmenin tedbirini iki şekilde imkân altına almak mümkündür:

1 — Kabinede Başvekilin bağli olarak münhasıran bu işlerle meşgul olacak ve alâkalı Vekâletlere direktif verecek, neticeleri tedkik edecek bir Başvekil Muaviniği ihdas etmek,

2 — Harp ekonomisini plânlayacak ve bu plânlar dahilinde alâkalı Vekâletlere direktif verecek, iş ve netice istiyecek bir Millî Koordinasyon Vekâleti ihdas etmek.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

İNGİLTEREDE

Harp masrafları için 250 milyon lira daha istendi

Maliye N. 2 yıl evveline nazaran masrafların çok arttığını söylüyor

Londra 11 (A.A.)— Hükümet parlâmentodan harp masrafları için yeniden 2,5 milyon İngiliz liralık tahsisat istemiştir.

Maliye Nazırı bu husustaki beyanatında harp masraflarının 2 yıl evveline nazaran 2,5 misli arttığını söylemiştir.

Üsküdar Hapishanesinden kaçan 7 yıl hapse mahkûm bir katil tutuldu!

Cerrahpaşada bir fırıncıyı soyan Hulûsi ceza evinden firarından sonra, zengin bir şöförü boğarak kuyuya atmış!

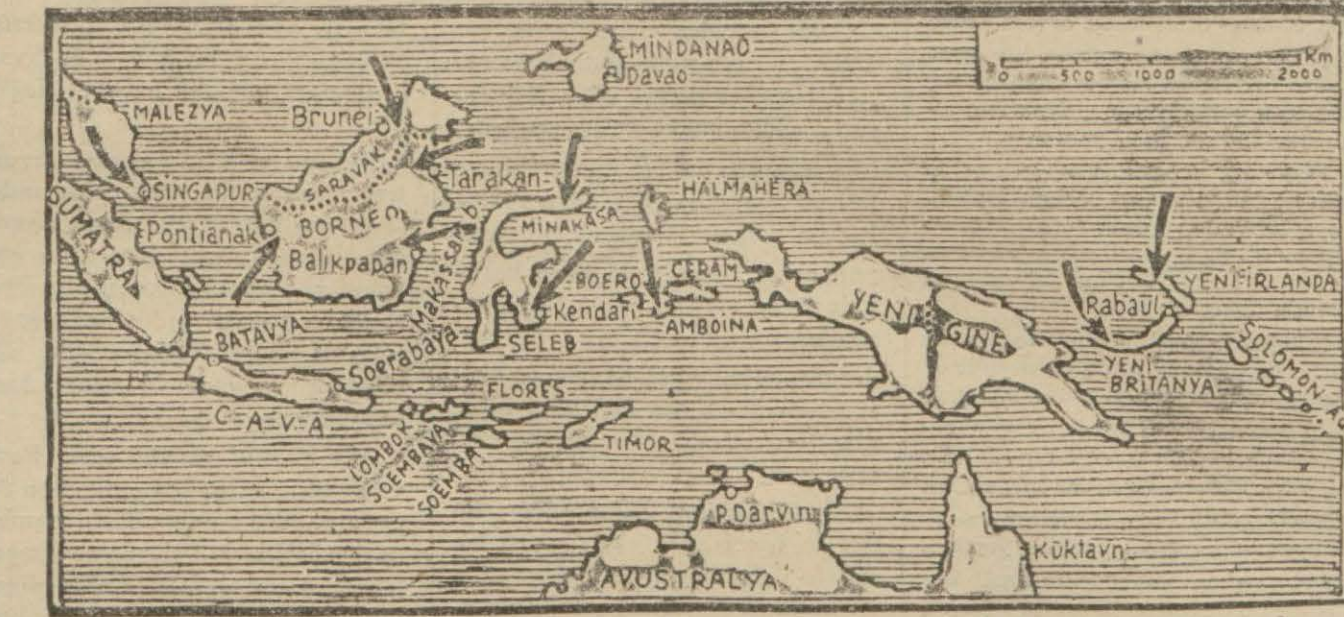
Bu azılı şerir, maruf katil Hataylı Tevfikle beraber bir kereste deposundaki kasayı soymağı tasarlarken ikisi de zabitanın pençesine düştüler!

Bundan bir kaç yıl evvel Cerrahpaşada fırıncı Nuriyi ölüme tehdit ederek 600 lirasına alan sabıkalı şöför Hulûsi namı diğer

Bir attarın bodrumunda 20 kilo afyon bulundu!

Beyazıdda Okular caddesinde 50 numaralı dükkânda aktarlık yapan Halil Kerimin dükkânının bodrumunda dün akşam 20 kiloya yakın afyon bulunmuş ve müsadere olunmuştur.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Japonların mütemadiyen ihraç hareketleri yaptıkları adaları ve taarruz istikametlerini gösterir harita

UZAKŞARETA

Yeni Gine'ye Japon ihracı devam ediyor

FINŞAFEN limanı ve şehride tamamen işgal olundu

Londra 11 (A.A.)— Yeni Gine adasına Japonların asker ihraçı devam etmektedir. Japonlar bir liman olan ve bir hava meydanı da bulunan Finşafene de asker çıkarmışlar ve burasını işgal etmişlerdir.

AMERİKA'DA

Yer altında muazzam askerî fabrikalar kuruluyor

Harp malzemesi inşaatına 300 milyar dolar tahsis olundu

Vaşington 11 (A.A.)— Birleşik Amerikada gizli yerlerde bir çok askerî fabrikalar kurulacaktır. Bu fabrikaların yeraltında yapılacağı kuvvetle zannedilmektedir. Bu inşaat için verilen kredi 70 milyon dolardır. Böylelikle harp malzemesi inşaatına ayrılan kredi 300 milyar doları bulmaktadır.

SEYHAN VE CEYHAN NEHİRLERİ TAŞTI!

12 köy erazisi sular altında kaldı

Adana, 11 (Hususi) — Ceyhan nehri 4,10 metre yükselmiş ve yatağından taşmıştır. Kazaya bağlı on iki köyün arazisi sular altında kalmıştır. Birçok köyler de tamamen sularla gevrilmiştir. Bunların bazılarını yarımada vaziyetindedir. Vilâyet, yardım ekipleri sevk etmiştir. Buralarda insan ve hayvan zayıflı olup olmadığı henüz belli değildir. Seyhan nehri de iki metre yükselmiştir; fakat zarar yapmamıştır.

İngiliz - Yunan anlaşması

Amerika ve Mısırdaki Yunanlılar silâh altına koşuyorlar!

Londra 11 (A.A.)— İngiliz matbuatı İngiliz - Yunan anlaşmasının uzun uzun bahsetmekte ve

Rangon niçin DÜŞTÜ? ÇOK AZ ve ÇOK GEÇ!

Birmanyadaki Röyter muhabiri mağlûbiyetin sebeplerini bu dört kelime ile ifade ediyor!

Londra, 11 (A.A.) — Birmanya'daki Röyter muhabiri gönderdiği bir telgrafta Rangon şehrinin, Japonlara teslim olmasının ve Birmanya'daki mağlûbiyetin sebeplerini çok az ve çok geç kelimeleriyle ifade etmektedir. Bu dört kelimeden münasiri, Rangona çok az müttelik askeri ve çok az silâh gönderilmiş olması ve takviye kuvvetleri gelmiye bağladı. Şi zaman da çok geç kalmış olmasındır. Böylece Rangon gibi bir liman ve şehir ve modern kayıya mey-

Fransadaki fabrikalar gece de bombalandı!

İngiliz tayyareleri Ruhr havzasına da akın ettiler!

Londra 11 (A.A.)— İngiliz hava kuvvetleri bu gece Almanya'da Essen ve Ruhr sanayi havzası ile işgal altında bulunan Fransadaki müteaddit fabrikaları tekrar bombalamışlardır.

SEYHAN VE CEYHAN NEHİRLERİ TAŞTI!

12 köy erazisi sular altında kaldı

Adana, 11 (Hususi) — Ceyhan nehri 4,10 metre yükselmiş ve yatağından taşmıştır. Kazaya bağlı on iki köyün arazisi sular altında kalmıştır. Birçok köyler de tamamen sularla gevrilmiştir. Bunların bazılarını yarımada vaziyetindedir. Vilâyet, yardım ekipleri sevk etmiştir. Buralarda insan ve hayvan zayıflı olup olmadığı henüz belli değildir. Seyhan nehri de iki metre yükselmiştir; fakat zarar yapmamıştır.

İngiliz - Yunan anlaşması

Amerika ve Mısırdaki Yunanlılar silâh altına koşuyorlar!

Londra 11 (A.A.)— İngiliz matbuatı İngiliz - Yunan anlaşmasının uzun uzun bahsetmekte ve

SOVYET TEBLİĞİ

Stroyanovo ve Dimitrovosk şehirleri alındı

Şimalde ve merkezde Almanlar sıkıştırılıyorlar

Moskova 11 (A.A.) — Sovyet tebliği: Rejev ve Viyazma arasında Sovyet kit'aları mütemadiyen ilerliyerek bir çok köylerle bazı küçük şehirleri işgal etmişlerdir. Almanlar Yukhovu kaybettiklerini ve 44 kilometre ka-

Sovyet kit'aları Estonya hududuna yaklaştı!

Moskova 11 (A.A.)— Sovyet kit'aları dün de taarruz hareketlerine devam ederek cephenin bazı kesimlerinde düşman mukavemetini kırmışlar ve bir çok meskûn yerleri geri almışlardır. Sovyet kit'aları başlıca bölgelerde ilerlemektedirler. Leningrad bölgesinde şehri muhasara eden Alman kuvvetleri daha şimalde bulunan Alman kit'alarının muvasala hatları tehdit altındadır. Peipus gölü yakınında toplanan Sovyet kit'aları Estonya hududuna yaklaşmaktadırlar.

Hong - Kongta ki esir İngilizler

Akibetlerinden Sovyetler vasıtasile malûmat alınması teklif edildi

Londra 11 (A.A.) — Lordlar Kamarası Japonların Hong - Kongda kalmış olan İngilizlerle

GÜNÜN İÇİNDEN

Felsefe, sosyoloji ve ilâahirhi

NİZAMETTİN NAZİR

Dün bir dostum dert yarıyordu: — Akılabandan bir genç kız, bu yıl smifta kaldı. Neden biliyor musunuz? — Felsefeden. Kant'ı mı sormuşlar, Dürkheim'den mi dem vurmuşlar... Ne olmuşsa olmuş, kız biraz gevelemiş, basmışlar sıfır. — Az sonra bir başka arkadaş, bir vesile bulup şöyle dedi: — Mekkep kitapları yâne değil, Sordum: — Hangi kitaplar? — Faraza coğrafya... Orta mekteplerde ve Liselerde okutulana (Devamı 3 üncü Sahifede)

Bir, Esnaf Cemiyetleri Federasyonu Teşkil Edilecek

Tekmil esnaf kurumları bu yeni teşekkül içine alınarak bazı cemiyetler birleştirilecek

Yıllık kongreler bu hafta bitiyor

Şehrimizdeki esnaf cemiyetleri için bir federasyon teşkil olunması kararlaştırılmıştır. Bu federasyon, yakın bir zamanda Büyük Millet Meclisinden çıkması beklenen yeni Küçük San'atlar Kanununun neğrinden sonra hemen kurulacaktır. Tekmil esnaf cemiyetleri o vakit bu yeni teşekkül içine alınacaklardır. Bazı esnaf cemiyetleri de birbirleriyle birleştirilerek cemiyetlerin sayısı tahdit olunacaktır. Diğer taraftan esnaf cemiyetlerinin yıllık umumi hey'et toplantıları bu hafta içerisinde bitecektir.

ON BİNLERCE LİRALIK KÖMÜR İHTİKÂRI YAPAN BİR TÜCCAR!

Bu sabah Yedikulede bir fabrikada suç üstünde yakalandı!

Zonguldaktan 16 liraya alınan kömürler burada fabrikalara 40 liraya satılmış!

Galatada Karamustafa sokaklarında Bosfor hanında 8 numara-

Karadenizde boğulan Rummen yahudileri

İngiliz Parlâmentosunda mevzuubahs edilerek Filistine hicret memnuiyetinin kaldırılması istendi

Londra 11 (A.A.)— Parlâmentoda Lord Cranborn demistir ki: Yahudilerin veya Arapların Filistindeki İngiliz siyasetinden aynı gerekcede memnun olup olmadıkları bilmiyoruz. Fakat bu siyaset değişmiyecektir, İngilizler bu siyaseti samimiyetle ve adalette tatbik etmektedirler.

Parlâmento, hükümet namına yapılmış olan beyanatı tasvip etmiştir. Bunun üzerine Lord Davies Yahudilerin Filistine hicret etmelerine ait memnuiyetin kaldırılmasını istemiş ve Karadenizde boğulan Rummen Yahudilerinden bahsetmiştir. Lord Cranborn cevaben demistir ki: Yahudilerin Filistine çıkmalarına müsaade etmemek gayrisani bir hareket-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

lı yazıhanede büyük mikyastanmaden kömürü ticareti yapan Mehmed Cerrah firmasının Zonguldaktan getirttiği mühim mikyastardaki maden kömürlerini tonunu 16 liradan satması lazım gelirken şehrimizdeki bir çok fabrikalara tonunu 40 liradan satmakta olduğu haber alınmıştır.

Bu satışı çok kurnazca yapan firmanın peşine düşen mali polis ve kaçakçılık bürosu memurları nihayet bu sabah aynı firmanın Yedikulede Ali efendi caddesinde 4 ve 6 numaralı Sevkî Boyara ait fabrikaya mühim miktarda kömür satacağını tespit-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Bir Japon tüm generalinin demeci:

"Alman, İtalyan ve Japon kuvvetleri yanında Hind denizinde birleşeceklerdir!"

Saygon 11 (A.A.) — Cavadaki Japon muzaferiyeti Tokyoda büyük bir sevinçle karşılanmıştır. Japonlar, Anglo - Sakson kuvvetlerine kesin muharebesi vermeye hazırlanmaktadır.

Dün bir demetçe bulunan tüm-general Sato şöyle demistir:

(Devamı 3 üncü Sahifede)

CERÇEVE

MÜTHİŞ!!!

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Yabancı mütehassıs, baş ta-

ci...

Milli eser, cinayet...
Müthiş!
Söz, iflas yaygarası...
Sükût, dehâ maskesi...
Müthiş!
İlkbahar, kan yağmuru...
Yaz, ceset yağmuru...
Müthiş!
Tarih, öksürüklü tınak...
Medeniyet, fermanlı deli...
Müthiş!

HALK FİLOZOFU

ESERİN TAM METNİ

REŞAT FEYZİ

Ankara'da toplanan jüri heyetinin mükafatlandırdığı sayın Profesör Halide Edib'in «Sinekli Bakkal» eseri, muharrir tarafından evvelâ İngilizce olarak yazılmıştır. Yıllardan sonra, roman, Türkçeye çevrilmiş ve Türk okuyucularına arz edilmiştir.

Eserin İngilizce aslı ile Türkçe metni arasında çok fark vardır. Roman, Türkçeye çevrilirken, birçok kısımları hazf olunmuştur. Mükafatı kazanan, Türkçe metindir.

Biz, bu kıymetli eserin, İngiliz okuyucularına arz edilmesini, neden, olduğu gibi Türkçeye çevrilmediği noktasında durmak istiyoruz. Haklı rağbet karşısında, kitabın birisini takip eden tabiri, mütemadiyen devam ediyor. Ka-naatimizce, «Sinekli Bakkal»

İngilizce aslındaki bütün heyeti ile Türkçeye çevrilmeli, Türk okuyucularına sunulmalıdır. Tabii, kitabın beşinci baskısını yapıyor. Aynı tâbiin, bunu takip edecek baskıda, kitabın tamamını tercüme ettirip nesredeceğine ümit ederiz. Böyle bir hareket, Türk edebiyat tarihine bir hizmet olacaktır.

Muhakkak ki, Türkçe tercümesine konmayan kısımlar da, bugün elimizde mevcut cilt kadar kıymetli ve güzeldir. Tamını ve aslını yeniden Türkçe olarak basmak, bir romandan böyle bazı parçaları çıkarılabilir mi, gibi varid ve meluz bir suali evvelden önliyecektir. Ve ilâve edilecek bu kısımlar, ayrı bir punto ile dizilirse, orijinal bir tabii nefaseti temin edilmiş olur.

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

KAYBOLAN

KÖPEK

«Para» piyesinin her cephesi bir mesele oldu. Bu piyeste sahneye çıkan köpek de bir mesele. meğer, bu köpek, bundan bir buçuk ay evvel kaybolan maruf bir eczacının köpeği imiş. sahibi, şimdi köpeği istiyor.

Para piyesinde, kaybolan bir köpeğin bulunması tahaf! Halbuki, oraya, birçokları da para bulmak için gidiyorlar.

HAZİN

HAKİKATLER

Fransa hezimetine sebep oldukları iddiasile mahkemeye verilenlerin davası sırasında ne şayanı hayret hakikatler ortaya çıkıyor. Meğer, Fransa harbe girdiği gün, bu memleketin ancak 50 bombardan tayıyaresi varmış!

Pekâlâ, o zaman, koskoca bir Hava Nezaret, ve kocaman bir Hava Nazırı vardı. Bütün bunlar, 50 tayyare için mi imiş?

HAYVANLARIN

ÇEŞİDİ

Üniversite profesörlerinden bir zatın yaptığı tedkikalere göre, Türkiye'de 100 bin çeşit hayvan varmış. Yalnız, tatlı su balıklarının 100 nev' sayılmış.

Bereket, bu hayvanların hepsi İstanbul'da değil. bir, İstanbul'da, bir tek cins hayvan, başıboş köpeklerle dahi mücadele edemiyor.

SÜKŪTİLER

AKADEMİSİ

Vaktile, İranda bir «Sükûtîler Akademisi» varmış. Oraya âza olanlar, hiç konuşmadan, yalnız hareketler ve jestlerle mermalalarını ifade ederlermiş. Ve böyle konuşmak, bir nevi olgunluk, tevazu, üstadlık nişanesi sayılmış.

Bugünün taksi şöförleri de bu klâsile lâiyak âzalar. sordunuz şeye cevap vermiyorlar, ellerini havada sallıyorlar.

AHMET RAUF

10 milyon Dekar TOPRAK

Devletçe halka tevzi olunacak

Bazı vilâyet hususi idareleri kendilerine ait boş araziye satmakta olduklarından Dahiliye Vekâletince vilâyetlere bunların satılmaması bildirilmiştir. Bu gibi arazi kiraya verilecektir.

Devlet topraklarının tesbitine ve dağıtılmasına dair kanun projesi üzerinde tetkiklere de bir taraftan devam edilmektedir.

Devlet elindeki topraklardan dağıtılması mümkün görülenler on milyon dekar olarak tahmin olunuyor. Bu arazi sunun bunun fuzulî işgalinde ve haksız mülkiyet iddiasına maruzdur. Mühim kısmı tapusuzdur.

Lâyiha kanunlaşınca yüz milyon lira kadar kıymet arzeden bu toprakların tesbit ve tevzii programına bağlanarak en kısa zamanda neticelendirilecektir.

Gümrük memurları yardım cemiyetinin kongresi
Şehrimiz gümrük memurları yardım cemiyetinin yıllık umumî heyet toplantısı, bu ayın 14 üncü cumartesi günü saat 13.30 da gümrük başmüdürlüğü binasında yapılacaktır.

Bir tail meselesi

Üsküdar Tramvaylar İdaresi tekliflerini bitirmiş. Şehrin bu marifetkârında ilgililer arabaların bu bilet usulü tatbik etmek mümkün değildir. Bu imkânsızlık malum. Çünkü, fiatlar bu hafta mübâhiş yüzleştirdi. Binane, leyli, bu muhtelif fiatları birleştirmek ve mülkî bir hadde indirmek idaresinin işine gelmez. Bu hafta teklif usulü mümkün değildir, ancak, en yüksek fiatlı bilet teklif olarak kabul et, mek gartile.

Bu da, yolculara bir yıkım olur. Bu senâte oturularına talid böyle. Bu tramvaylarda ucuz seyahat kurtarılmadığı için, halk, boyuna, fazla para vermekte devam edecek.

BÜRHAN CEVAT

GÜNÜN İHTİYACI

Bugünkü ihtiyacımız nelerdir?

İhtis esya imalı ve ihtilâkî etrafında hükümetin yeni kararlar vereceği gazetelerde yazılıyor. Bu itas esya bachelinin başında ve altı ilk gelen, uzun zaman dedikodusu devam eden ipek çoraplarıdır. Kadınların her esyası iz' her zaman meşgul etmiştir. Fakat, ipek çorap bachelinin daha eski olduğunu hatırlamayan yoktur.

Fevkalâde halin devamı, ipek çorap üzerinde daha ziyade dikkat topladı. İhtiyace göre, ya, ipek çorap imalı ve giymesi bûsbûbün yasak edilecek, yahut ta, bunların daha sağlam ya, puması temin edilecek.

Bildiğimiz ipek çorap, aynı esası muhafaza ettikçe, bu metnin nasıl olup ta daha sağlam yapılacağına, doğrusu aklım ermez. Eskiden kıldan incecik, kıtık, keskin, diye bir söz vardı. Yer yüzünde, bu kadar ince olan bir ipek çorap kaldı. Böyle bir nesnede sağlamlık aşısı neresine yapılır? Çorabı, biraz daha kalın imal ise, kıldanların hoşuna gittiyor, çünkü, şikâyet ve zarafet kayboluyor.

Bunaezaleyh, çorabı, çok rağbette bir meta olmasına temin için, fabrikalar, gittikçe daha ince çoraplar imal ediyorlar. Kadınlar, mütemadiyen, daha ince çorap arıyorlar.

Bizce, ipek çorap imalatını yasak etmek değil, vasıflarını değiştirmek daha yerinde olur. Meselâ, bugün mevcut ipek çorapların hiç omazsa iki misli kalın çorap imaline bağlanınca, derhal, bütün kadınlar bu metin ahp kullanmaktan vazgeçeceklerdir. Dolayısıyla, lüks esya sarfâtında bir tahdit yapılmış olacaktır.

Fakat, bu tedbir de kâfi gelmezse, yapılacak bu kalın ipek çorapların fiyatı, bir iki misli arttırılmalıdır. Çünkü, bugün, hayat pahalılığı, geçim vaziyeti o haldedir ki, alıcı, kendiliğinden bir çok maddelerin sarfâtında tahdide tâbi tutmuştur. Başka çıkar yol var mı? Maalesef, hayatın umumî vaziyeti, lüks esya alım ve satımını peyderep ve kendiliğinden tahdide doğru gidiyor.

Din lüzumlu ve mübrem addettiğimiz bir maddeyi bugün almıyoruz. İdare ediyoruz. Onun ihtiyacı, bugünün de ihtiyacı olmaktan çıkmıştır. İhtiyacı dedikümüz şey, zaten, zaman ve mekânla değişen hafif bir kıymettir. Zengin bir adam için, hususî bir otomobil mühlüm bir ihtiyaktır. Fakat, bugün böyle mi?

Bugün, böyle bir ihtiyacı yoktur.

Temenni edelim ki, ihtiyacımızın gittikçe daha ziyade ekalmesini, bastıkçasını. Çünkü, ihtiyaclarımızı kasmamız demek, bir çok maddeleri almak kabiliyetimizin kaybolması demektir.

R. SABİT

İzmir az daha elektriksiz kalıyordu!

İzmir (Hususî)— Şehitlerdeki elektrik santral merkezi çok tehlikeli bir yangın atlatmıştır. Saat 11 de elektrik santral merkezinde şehre cereyan veren umumî dinamolardan birisinden ateş çıkmış ve maalesef şehrimizi elektrikten mahrum bırakmak tehlikesini göstermişse de itfaiyemizin aldığı seri ve sistemî tedbirler sayesinde ateş büyümeden bastırılmıştır.

Yangının sebebi zuhuru haklarında alâkadarilerce fennî tetkikat yapılmaktadır. Zarar oldukça mühimdir.

Fabrika sigortalı olup hangi sigorta şirketine ve ne miktar sigortalı olduğu henüz anlaşılmamıştır.

-- Tabii, yavrum...

Süavi, dalgın ve bitkin, düşünce düştüne Galatasaray'a kedar, gelmişti. Birden, bir kâbusun yanı sıra gibi kendine geldi. Dakikalarca denirdi, kafasını yoran, yüreğini ezen düşünce nistasi, korkunç ve ağır bir darbe halinde almıştı. Nevine böyle söz vermişli, böyle olacaktı. Böyle olmalı idi...

Genç adam, hâlâ, kendisini bir rüya görmüş zannediyordu. Başın iki tarafta salladı. Düşündü: Ona söz vermiş miydi? Kâfi olarak böyle olacak demiş miydi? Bir etmek konuşmuştu, Süavi konuşmuş, Nevine söz vermiş, böyle mi?.. Bu sözün yapılması, tutulması lâzımdı, aksini düşünceler bile karancıklık olundu.

Fakat, Süavi, Nevine nasıl söz vermiş, neler söylemiş, onu nasıl tasdik etmişti? Bütün bu hâdiseler, bu hayaller, bu hatıralar doğru, bütün tefferatına kadar doğru mu idi. Ah, genç adam, bu ânda, hafızasının yâni mekânı olmasın ne kadar istirdi. Bu düşünceler bile, korkunç mük, his ve tehlikeli idi.

Süavi ne yapmıştı. Süavi neler yapıyordu? Süavi nereye gidiyordu? Kendi kendini anı acı güldü. Mü-

HARP VAZİYETİ

Uzak Doğuda Müttefiklerin Kuvvet Müvazenesi

Yazan: İ. S. Eski Bükreş Ateşemiliteri

Uzak Doğuda:

Cavada müttefik ordusu kayıtsız ve şartsız teslim oldu. Müttefikler arasındaki şu kuvvet nisbetine bakınız: 94 bin Holandalı ve bunun yanında 5 binden ibaret İngiliz - Amerikan ve Avustralyalı asker. Demek ki harp başlarsa üç ay olduğu halde Holandalı büyük müttefikleri Cava müdafaasına katılmak üzere her birisi ancak 1 - 2 bin kişi yani birer alay kuvvetinde asker göndermişler..

İşte Anglo - Saksonların bu dürtte bir fikrile dövüşmek ve dürtte üçle değerlerini düvüştürmek zihniyeti Cava müdafaasında da görülmektedir. Onların psikolojik bakımdan asıl en büyük noksanları; acı kayıplara rağmen bu ruhi haletten silkinip kurtulamamaları ve her cepheye muhariplik bakımından ikinci planda kalmaktaki büyük hatayı tekrar etmeleridir.

Eski devirlerin mirası olan bu Anglo - Sakson zihniyeti devam ettikçe, daha birçok acı kayıplara uğramaları elbette muhakkaktır.

Japonlar, Avustralyaya karşı elverişli bir sıçrama tahtası olan Yeni Gine adasına da çıktılar. Ve orada da Anglo - Sakson zihniyetinden mülbhen: aynı kuvvet müvazenesine şahit olacağız. Bunun içindir ki, Japonlar bu adayı da sür'atle istilâ edeceklerdir.

Acaba, Pasifik'de son büyük müttefik kaleisi olan Avustralya adası da aynı kuvvet müvazenesiyle mi müdafa edilecek? Eğer

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Belediye havagâzi idarelerine tebliğat yaparak bundan sonra abonelerden havagâzi ücretlerinin saatin yazdığı miktara göre alınmasını bildirmişler.

★ Mısır Çarşısı tanzim eden müteahhit, buradan çok miktarda demir posteller çıkarmış ve bunları satın almak istemişse de Belediye Reisi'li kabul etmeyerek bunların kendisine lazım olduğunu bildirmiştir.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Şubat ayında İstanbul gümrük verideti 100 bin lirayı bulmuştur.

★ Yakında ekmeğin miktarının tekerrür nüfus başına 375 grama çıkarılacağı ümit olunmaktadır.

★ Toroslarda zengin Boksit madenleri bulunmuştur.

★ Yakında İngiltereden memleketimize on milyon adet çuval getirilecektir.

MÜTEFERİK:

★ Abdülkâfî ve Abdülkâfî isimlerinde iki sabaklı sarhoş Küçükpazar da Yavuz Sinan mahallesinde Türbe sokagında Sepetçi Mehmet isminde birine tabanca ve bıçakla hücum etmişler, mahalle bekçisi Resim indinde gelince ona da silah çekerek kaçırmışlardır. Rasim diğer bekçilerle bunları kovulmuş, ateş testisinden sonra her ikisi de yakılmışlardır.

★ 14 Mart günü Tıbbiyellere Bayramı münasebetiyle Üniversite konferans salonunda merasim yapılacaktır.

★ Şirketî Hayyırın İktisadî tanzimi 1 Nisanda başlayacaktır.

hiş bir trajedi, bir iskandal hazırlıyor, diye, marıldandı. Bu, bir rezaleştir. Ben, bu rezaleti yapmamak için, böyle bir senâryo hazırlamamalıyım.

Beyoğlu çarşısının en kolobalitik saati... Sabahın öğleye kadar yağın yağmur dumurttu. Terfemiz yıkamış kaldrimların üstünde, şimdî, insan selleri akıyordu.

Güzel bir Sonbahar gecesi... Vitrinlerin caddeye vuran elektrikli ışıkları kâğıtlar arasında beyaz; siyah gölge oynatıyor yapıyor.

Süavi, yürüyor, yürüyordu... Bir aralık: -- Çıldımak isten bile değil... Diye söylendi.

Galatasaray'ın geçmiş, sol kaldırım üzerinden Tünele doğru yürüyordu. Nereye, neden, nâzin gidiyordu. Kendisi de bilmiyordu.

Yürüdü, yürüdü. Sola saparsa dar bir yokuşun başına geceski. Durakladı. Beyaz bir elektrikli abajuru üzerinde, yâni sânen bir isim güdüdü. Ona evvelâ ait hatıralar zihninde canlandı. Bir büyük apartmanın alt katında, duvarları aynalı, sünlüklü küçük meyhane. Neş'eli şişman bir adamın kollar çalarak, şarkı söylediği meyhane...

(Devamı Var)

MADEN Bulanlar

Bol miktarda ikramiye alacaklar

Madenlerin işletilmesi hakkındaki mühim hükümleri ihtiva eden kanun lâyihası meclisin 16 marttaki toplantısında görüşülmüştür.

Asli ve şahsî bütün madenlerin aranma ve işletilmesi bu kanuna tâbi olacaktır. Devlet iktisadî, malî şartları veya diğer icapları gözeterek bir madeni bulana değil de diğer bir müesseseye ihale edilebilecektir. Bu takdirde madeni bulana tazminat verilecektir. Devletçe bilinmeyen bir madeni haber verene de devlet hizmetinde bulunsun dahi bol bir ikramiye verilmesi esası kabul edilmiştir.

Sıcak ve soğuk maden suları vilâyet belediye ve köy hükûmî şahıslarına tercihan ihale olunacaktır.

Bazı ekalliyet ve ecnebi mekteplerinde sınıf sobaları yakılmıyormuş!

Şehrimizdeki bazı ekalliyet ve ecnebi mekteplerinde ve bu meydana Kadıköy'deki bazı mekteplerde sınıfların sobalarının yakılmadığı Maarif Müdürlüğüne şikâyet olunmuştur.

Maarif Müdürlüğü sınıflardaki sobaların behemehal yakılmasını bu mekteplere tebliğ etmiştir.

Bir kömür muhtekiri mahkûm edildi

Divanyolunda 80 numaralı dükkânda kömürçülük yapan Temel oğlu Nureddin pahalı kömür satıldığından aslye 2 inci ceza mahkemesi tarafından 25 lira para cezasına ve dükkânının bir hafat müddetle kapatılmasına mahkûm olunmuştur.

Temyiz mahkemesince de ceza tasdik olunarak kcsbi kat'iyet etmiştir.

Edebî Roman: 24

KOVUK PALASIN ESRARI

Yazan: Osman Cemal KAYGILI

niyel bir garson karyuza dâkilip neler içeceğinizi sorar soramaz, kurbagalara orkestra çalığı yapan acıp a cam:

-- Sen dedi, yalnız birer büyük masgaba getir, bunların hepsi de havadan kurbaga suyu içecekleri! Genç garson ona çıkıştı: -- O su, sizin gibi köpeklerle lâiktir. Böyle kibar bayan ve baylara de, gili!

Bu sefer bizim moruk garsonu fena halde payladı: -- O köpeğe, sen köpoğlu köpek ve senin üstün da köpoğlu köpeklerin eşoğlu eşoğlu! Anladın mı?

Garson afallayarak kâğıtından oldu ve hiç bir cevap vermede ters yüzüne tergiha koşup üstası olan kurmacıyı, aksağı, pos ve beyaz bıyıklı barbasın karışına dikildi.

Kurbagalara majstrohuk eden adam gülerken bilmikine

-- Adam sen de bak şu aldırığın şey ve bak şu onlara lâiyak gördüğün o cumur şifalıları! Köpoğlu köpek. Eşoğlu eşek kim, onlar kim? Sen ki soğuk bugün benim gibi köpekliği kabul eden ve yâniadî aşım ortalarında vakileye benim kurmuş oldu, gün Kelbiyyun mesleğini dinlediye kaçışan bir adamın, böyle olduğu halde o onum köpek sözüne ne diye kızıyor ve köpekliği bana lâiyak görmüyor da onlara isnad ediyorsun? Onların usta çırak, bizim gibi köpek olmaları için daha bir kaç fîrâ etmek yemele, ri, şey pardon etmek yalamaları lâzım!

Havuz başındaki acap adamın bu sözlerinden anlaşıyordu ki o, meşhur ve hakiki Diyojen, yuvurak masanın etrafındaki işareti ederek hakiki Diyojen, jense sordu:

-- Senâkiler pek delmişler, aralarından kim bilir ne önemi, ne derin şeyler konuşuyorlar! Kimbilir dünya, ye çekil düzel vermek için ortaya yeni yeni ne cevaher yumurtlıyorlar.

Hakiki Diyojen elindeki değneği havuzun kenarına bırakıp gülmüşse, rek:

-- Ne yaparsın, o zavallılar da işte kendilerini böyle bir yol tutmuş, gidiyorlar. İlim, edebî, hikmeti, felsefeyi, mantığı, kimseye vermezler; fakat kendilerine tavuk mu yumurtladılar, yoksa yumurta mı tavuktan çıktı? diye sorarsın hemen apışıp kalırlar. Vakti bunlar için durmadan dinlenmeden, işlenmeden saatlerce, günlerce, haftalarca, aylarca ve hatta yıllarca dârişup dururlar, fakat neticede tam bir karaz veremeyip hem tavuk yumurtadan, hem yumurta tavuktan çıkmıştır! Diye şakşıklarlar.

Bunların bütün düşünceleri hemen hemen ve aşığı yukarı böyledir. Meselâ şu Platon ruh der, evli ve ebedî, yâni hakikîndeki düşünceler hep: -- Fâkât kendisine ezel ve ebet nedir? Deylene zânk diye durur. Tabii övrecak, çünkü sizin Ziya Fâsânın dediği gibi:

Zira ki bu terazî o kadar sikleti çekmez!

Ve çekmeyince de bütün, ilimler, felsefeler, hükûmetler, masâkila, ruhî, yâni hakikîndeki düşünceler hep: Seyhur kerameti kendinden menkul gibi kalır.

Tam bu aralık meynâsında kurmacıyı, az sapla, beyaz pos bıyıklı barbası elinde koca bir meze tepsi ve yanında çuvalı koca bir şarap binliği ile masasına yanaşmalar. Bizim âşik Diyojen barbası sordu:

-- Esmiarda neyi?

Barba yuvurak masayı başıyla ita, merhyarak cevap verdi:

-- Bunlar o masada oturanlardan ki:

Hakiki Diyojen: -- Anladığı dedi, bunlar ya bizim göğüsün Fârididen, ya Athanın meşhur eli bavarıklısı Aspayadan, yahut da asivade Platon ceaplarıdır.

Bizim moruk:

-- Öyle ise bu kurmacı bize değil, sanadır!

-- Bana olmuş, size olmuş, mademki ayağınızın gelmiş, reddedecek değilseniz, a. buyurun bakalım!

Gelen mezeley gayet meflis şeyler ol, duğa gibi, şarap da Yunanistan'ın eski Baküs âyınlarında içilen ve ta o zamanca bu zamana kadar kalma dünyanın en eseli ve en harika bir şarabı idi. Daha ilk bardakta insan mecenin birkaç basamağın birden çıkıyordu. Biz ikinci bardakları yuvurak, larken garson elinde bir kâğıda geldi ve kâğıdı Diyojene uzatarak:

-- Bunu Sokrat baba görürdü, cevabını istiyor!

Dedi, kâğıda göz gezdiren Diyojen gevrek gevrek güldükten sonra bize döndü:

-- Ben demedim mi size ki bu her, rifferde duvara sürülecek akl yoktu! diye, bakın şu bana yazdıkları, şeye, bakın hele şu yedikleri naneyle!

Ve elindeki kâğıda okumaya başladı: «Aziz dostumuz, sayın Bay Diyojen, Biz, şimdî burada saatlerdenberi insanın tarifiyle uğruşuyor, onun münasabasına ediyoruk, nihayet pek muhalefem hocam Sokrat, insan için, konuşan ve gülen bir hayvandır dedi. Ben de ona karşı, hayır dedim, insan âk ve aklı, kanatsız bir hayvandır.

(Devamı Var)

DİSİ Politika

Rusya ile Japonya..

Yazan: Ali Kemal SUNMAK

Vakit vakit tazelenen bir bahis de Rus - Japon münasebetlerinin ne olacağıdır. Dünya matbuatında muhtelif derecede bir anarak ile bu mesele etrafında yazılar yazılmakta, bugün ve yarın için tahminler yürütülmektedir. Rusya ile Japonya arasında bir muahede olduğu malumdur. Buna göre iki taraf da siyasi düğüne devam ettiriyor. Şu günlerde Moskova'ya gönderilen yeni Japon sefiri de şimdiki nazik vaziyete göre iş gömmeye salâhiyet sahibi bir diplomat sayılmaktadır. İki devlet arasında engeç silâhî için kavga çıkacağına dair ileri sürülen kehanetler kaç vakittir doğru çıkmadı. Japon gazeteleri Anglo-Sakson tarafının buna çalıştığını, fakat Rusya ile mevcut muahadenin bozulmadığını yazmaktadır. Lâkin mârâlî olarak bu gazetelerde görülen bazı mütaalealar daha vardır. Buna göre, Anglo - Sakson tarafının uğraşmasına rağmen Japonya ile Rusyanın arası bir harbe varacak kadar açılmamıştır. Eğer arada hakikaten bir silâhî kavga çıkacak olursa bunun ne neticeler vereceği düşünülmemiştir. Rusya ile Japonyanın Asya kıtasında müsterek hududu vardır... gibi.

İşte hep bunlar hatırlanarak isteniyor. Anglo - Sakson tarafı ile Japonya arasındaki kavga'ya karşı bitaraf kalmakta devam ettikçe Japonyanın Rusyaya taarruz etmeyi düşünmediği ilâve edilmektedir. Tokyo gazeteleri Rus - Japon münasebatı bahis mevzuu olunca böyle bir yazı tarzını tercih ediyorlar. Bu yazılar evvelâ Japonyanın bu harpten muzaffer çıkacağına bir emniyet ve itimat beslediğini göstererek böyle bir kavga'ya Rusyanın karşması kendi hakkında iyi olmayacağını üstü kapalı anlatmaktadır. Bazan bu böyle üstü kapalı anlatılıyor, bazı vakit de daha açık yazılıyor. Her iki sinde de maksat birdir. O neticede Rusların Asyada Japonlarla hududu olduğunu düşünerek bir harbe girişimlerini söylemek. Rus - Japon münasebetlerinin geçirdiği pek gergin safhalar sırasında evvelce bu tarzda birçok yazılar yazıldı. İki taraf arasında hemen silâh pathyacağını zanmetme bu yazılar kâfi gelirdi. Fakat her türlü tehditlere rağmen aradaki münasebat kesilmezdi.

Uzak Şark diplomatları arasında pek başka türlü bir anlayış ve anlatış tarzı olduğunu söyleyen Avrupalılar Rus, Japon gerginliği karşısında daima acele bir hüküm vermekten çekinmek lâzım geldiğini tavsiye etmişlerdir. Şimdi de iki taraf arasındaki münasebetleri «gergin» değilse de «nazik» olduğu Tokyo gazetelerince itiraf edilmektedir. Bundan ne mâna çıkarmalı? Yeni vaziyette göze capran cihet Japonların yukarıda işaret edildiği gibi bu harbin sonunda muzaffer çıkacaklarına emin görünmelerine ilâve olarak büyük Asyada bahsetmeleri ve istikbal için Rusyanın ona göre keyfiyeti düşünmesi lâzım geldiğini söylemelidir. Bu harpter daha evvel de Japonların büyük Asya emelleri gizli değildi. Fakat Rusya ile Japonya arasında zımnî bir anlaşma ile her iki taraf da kış zinde birer nüfuz sahası ayırarak orada genişleyecek, birbirine ilişmeyecek deniyordu. Halbuki Japonlar artık Anglo - Sakson âlemine karşı giriştikleri harpten muzaffer çıkmak ümidini beslerken Asyada da serbest kalmak istiyeccektir.

Urfa mebusu Refet Ülgenle yeğeninin muhakemesine bugün devam olunuyor

Ankara 11 (Telefonla)— Türk Maarif Cemiyetinin esya piyangoşunda bazı yolsuzluklar yapıldığı iddiasile mahkemeye verilip tevkiif olunan ve bilâhare geyimevçü olarak muhakeme edilmeleri kararlaştırılan mezkûr cemiyetin eski reisi Urfa mebusu Refet Ülgen ile yeğeninin muhakemeleri bugün Ağırceza'da devam oluncaktı. Bugünkü celse de müteaddit şahitler dinlenecektir.

Son 24 Saat İÇİNDEKİ HADİSELER

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)
Tehlis eden: A. ŞEKİB

Ankara Radyo gazetesine göre, büyük hezimetten sonra İngiltere ile siyasi münasehatleri kesilmiş bulunan Fransa'nın Amerika ile mevcut münasehatleri de son günlerde gerginleşmiş bulunmaktadır. Bu gerginleşme sebep, Fransız donanmasının mahverin kontrolü için pek elverişli bulunan Tulum limanında toplanması ve 6 Fransız muharebe gemisinin Dalkardan kalkarak Madagaskar'a hareket etmesidir. Bundan başka Japonya Madagaskar adası üzerinde üç istemmiştir. Fransa tclâs ve askınlık içindedir. Anglo - Saksonlar ve mühter devletleri onun bu vaziyetini kendi lehlerine kullanmaktadırlar. Birleşik Amerikanın Fransız filosunun hareketleri hakkında Vişiden memnuniyet-verici hiç bir cevap almadığı sınımlanmaktadır.

İNGİLTERE - RUSYA ARASINDA GERGINLİK Mİ?

Bir Stockholm haberine göre, son zamanlarda Rusya ile İngiltere arasında bir gerginlik olmuştur. Sovyetler harbe faal olarak iştirake devam için ve harpten sonrası için bazı garantiler istemektedir. Bu garantileri diğer müttefikler Atlantik beyannamesinin bazı hükümlerine aykırı ve aşırı bulmaktadır. Bu suretle İngiltere birbirinden fena iki şey seçmek zorundadır: Ya muhtaç olduğu müttefik Sovyeti kaybetmek, yahut da diğer milletlere karşı giriştiği taahhütlere ihanet etmek. Amerika büyük elçisi Vınantın Vaşingtona gitmesi iste bu mesele ile ilgili görülüyor.

YENİ MACAR KABİNESİ KURULDU

Budapeşte haberine göre, sihi durumu yüzünden halen sanatoryumda bulunan Macar hükümet reisi Bardossi sahi gecesi istifasını vermiştir. Eski ziraat nazırı Nikolaşdekalay yeni Macar kabinesini teşkil etmiştir.

HİNDİSTANDA TEVKİFAT

Kalküta radyosunun verdiği habere göre Hindistan ileri bloku resu Sardul Sing tevkiif edilmiştir. Bozenin beyannamesi Hindistanda derin akisler husul etirmiş ve İngilizler bir isyan hareketinin önüne geçmek için Boze ile alâkalı hareketin şoflerini tevkiif etmek zorunda kalmışlardır. İNGİLİZLERE GÖRE HONG -

KONG VE MALEZYADA JAPON MEZALİMİ

Londra haberine göre, hükû-

Fransa iki ateş arasında kaldı — İngiltere, Rusya arasında gerginlik mi? — Yeni Macar kabinesi kuruldu — Hindistanda tevkifat — İngilizlere göre Hong - Kong ve Malezyada japon mezalimi — Doğu cephesinde yeni muharebeler — Libyada askeri durum — Uzak Doğuda yeni hareketler.

met bu hususta bir resmi tebliğ neşretmiştir. Buna nazaran İngiliz ordusundan Hong - Kongda 50 subay ve er elleri ayakları bağlanarak süngülenmiş, Asyalı ve Avrupalı kadınların namuslarına hücum edilmiş ve kadınlar sonra öldürülmüştür. Bütün bir Çin mahallesi «umumi bir mahalle» haline konulmuştur. 10,947 esir bulunmaktadır. Bay Eden bu münasebete demıştır ki: Hong - Kongda teslim muamelesinden on gün geçtiği halde yaralılar dağılardan toplanmamış ve ölümler gömülmemiştir. Yapılan yegâne şey düşmanı mutlaka mağlup etmek ve bu mezalim bütün dünyaya ilân edilecektir.

DOĞU CEPHESİNDE YENİ MUHAREBELER

Almanlara göre, düşman hiç bir muvaffakiyet elde etmeden taarruzlarına devam etmiştir. Merkezde düşmanın bir kaç hat üzerine kademelenen mevzileri yarılmıştır. Sivastopol ve Kerçte düşman taarruzları geri püskürtülmüştür.

Sovyetlere göre, merkezde Sovyet kitaları bir kaç kasaba işgal etmiş ve düşmana ağır kayıplar vermişlerdir.

LIBYADA ASKERİ DURUM

Kayda değer hiç bir değişiklik yoktur. Yalnız iki taraf arasında keşif faaliyetleri olmuştur. Alman - İtalyan hava kuvvetleri Makta adasını 24 saat süren bir akınla durmadan bombalamışlardır.

UZAK DOĞUDA YENİ HAREKETLER

Japonlara göre, Cava adasının hemen tamamı Japon kuvvetleri tarafından işgal edilmiştir. Bu münasebete Japon İmparatoru ordu ve donanma şeflerini kabul etmiş, Japon kuvvetlerinin Hollandada Hindistanında gösterdikleri kahramanlık dolayısıyla takdir ve şükranlarını bildirmiştir. Müttefiklere göre, Birmanyada Rangon şehri boşaltılmıştır. Hafif Japon devriyeleri Tanıkkayanda görülmüşlerdir. Japonlar Yeni Gine adasında Lae'nin 95 kilometre garbinda Finschafene üçüncü defa olarak asker çıkarmışlardır.

Son Telöraflar

Almanya Cebelüttarik'a hücum edecek

Vişi, 11 (A.A.) — O. F. I. Japon Harbiye Nezareti levazım dairesi reisi Major General Kato demıştır ki:

— İngiltereye kat'i darbeyi yakında indireceğiz. Almanya, pek yakında Cebelüttarik'ı alacaktır. Pasifik üslerimizle yapılacak münferit hücumlar bizi korkutamaz.

Hindistana nereden taarruz edilecek?

Saygon 11 (A.A.) — Askeri müşahitler Hindistana karşı, yapılacak tehdidin bilhassa, Rangonun Hint Okyanusu doğusunda bütün kesim üzerinde Japon kont rolüne müsait olması itibarile, denizden yapılacağını tahmin etmektedirler.

Bunlar, Japon Başvekil General Tojonun, Hint birliği hareketine Japon hükümetinin tam bir müzaheret göstereceği hakkındaki demecine dayanarak, Tokyounun her şeyden evvel siyasi bir taarruza geçeceği mütealesindadırlar.

Japonlar Birmanyada Tarabatyı aldılar!

Berlin 11 (A.A.) — Alman radyosu, Japo öncülerinin, dün Rangonun 100 kilometre şimalinde Tarabaty'yi işgal ettiklerini bildirmektedir.

İngilterede gıda maddeleri ve benzin tahdidatı

Londra 11 (A.A.) — Röyterin bildirdiğine göre, İngilterede gıda maddeleri ve bilhassa benzin üzerinde yeni tahditler yapılmaktadır.

Rusyaya Amerikan yardımı

Vaşington 11 (A.A.) — Hariciye Nazırı Sumner Welles dün, Birleşik Amerikanın, ödünç verme ve kiralama kanunu hükümlerine göre Sovyet Rusyaya tam yardım siyasetinde devama hazır bulunduğunu ve Sovyet Rusyanın harp malzemesi bakımından yapılacak yardımda tekadüm hakkını alacağını söylemiştir.

Hastahane ve eczahanelere de ucuz Şeker verilecek

Şeker fiyatları artırdığı sırada muhtaç ailelere ucuzca şeker verilmesi de hükümetçe karar altına alınmıştır. Şahat ve İctimai Muavenet Vekâleti tarafından bu hususta yapılan tetkikler neticesinde, hazırlanan kanun projesi Başvekilate verilmiştir. Projeye muhtaç ailelerden başka hastane ve eczanelere de ucuz fiatla şeker verilmesini temin eden hükümler konmuştur. Ucuzca verilecek şekerin verileceği yere göre miktarile fiat da tesbit olunmaktadır.

Bir Japon tüm generalinin demeci:

(1 inci Sahifeden Devam) Şimdiye kadar kazanılan mevziler, İtalyan ve Alman işbirliği ile yapılacak ve Japon taarruzlarına birer üs tkiil etmek üzere takım edilmiştir. Japon, Alman ve İtalyan kuvvetleri pek yakında Hint denizinde birbirlerle birleşeceklerdir.

20 kilo afyon bulundu

(1 inci Sahifeden Devam) Sabıkalı eroicilerden Rifat kadında biri dün Üsküdar'da süpheli bir vaziyette dolayarak kaçakçılık bürosu memurları tarafından yakalanmıştır. Rifatin üzeri aranmış, ceplerinde bir miktar beyaz zehir bulunanak müsadere olmuştur. Hapishaneden bir gün evvel çıktığı anlaşılan sabıkalı müddeiummilige verilmiştir.

Amiral Darlan Tulon'a gidiyor

Londra, 11 (A.A.) — Alman radyosu tarafından bildirildiğine göre, Amrial Darlan yakında Tulon'a giderek burada toplanmış bulunan Fransız donanması birliklerini tetfi edeceklerdir.

AMERİKA GEMİLERİ FRANSTZ LİMANLARINA UĞRAMIYACAK

Vaşington, 11 (A.A.) — Hariciye Müsteşarı Sumner Wells, vaziyet aydınlanmadıkça Fransız müstemlekelerine Amerikan gemilerinin uğramıyacaklarını söylemiştir.

Mulmein bombardıman edildi

Londra 11 (A.A.) — İngiliz tayyareleri Birmanyada Mulmeini bombardıman etmişlerdir. Japon tayyareleri yerde tahrip edilmişlerdir.

Japon mezalimi neşredilecek

Londra 11 (A.A.) — Lordlar kamerasında Japonların bilhassa Hong - Kongda yaptıkları mezalim üzerinde bir münakaşa olmuştur. Lord Cranborn, Londra'nın bu mezalime dair büyük bir nesriyat yapacağını vadetmiştir.

Hong - Kong

(1 inci Sahifeden Devam) ailelerine dair hiç bir malumat veremeye yanaşmamalarının teessüfle karşılanmışlar. Strabölgi bu İngilizlerle ailelerinden haber alabilmek için, Japonlarla münasebetleri kesilmesini olan Sovyetden ricada bulunulmasını teklif etmiştir.

Feshane caddesinde bulunan yaralı!

Bunun bir bisiklet kazasına kurban gittiği anlaşıldı

19 şubat tarihi sayımızda Feshane caddesinde gece yarısı bıçaklanmış bir adam bulunduğu ve Gureba hastanesine kaldırılan yaralının ifade veremediği öldüğü yazılmıştı.

Bu hususta vilâyet matbuat bürosundan aldığımız bir tezkere hadise şu suretle tazyih ve izah olmaktadır:

Gazetenizin 19 şubat tarihli nüshasında Feshane caddesinde bir gencin bıçaklandığı ve bunun neticesi olarak öldüğü yazılmışsa da zabıtada bu hususta bir kayıt ve malumat yoktur. Yalnız başka bir mahalde kaza neticesi bir ölüm hadisesi olmuştur. Topkapıda oturan ve Feshanede çalışan 18 yaşlarında Hüsnü oğlu Ferredin Gökdoğanın 17 şubatta Edirnekapı istikametinde bisikletle giderken Bayrampaşada asfalt yol üzerinde düzerek ağır surette yaralandığı Bayrempaşa bekçisi tarafından görülerek Topkapı polis karakoluna haber verilmiştir. Yaralı Gureba hastanesine yatırılmışsa da aldığı yaralar tesirile ölmüştür.

Ölüm hadisesinin bir kaza neticesi vuku bulduğu mahalli idare damla komutanlığı ve müddeiummilike tesbit olmuştur. Keyfiyet tashi ve tazvih olunur.

Sovyet tebliği

(1 inci Sahifeden Devam) dar geri çekildiklerini itiraf etmişlerdir. Ruslar Orel civarında Stroyanovo ile Dinitrovsk'ı geri almışlardır. Muhtelif kesimlerde alınan ganimet büyüktür. Ukraynada ve Chersonesede şiddetli muharebeler olmaktadır.

Kadıköy **HÂLE** Sinemasında Asrın beklenen harikası **TAYFUN** Baştanbaşa renkli **DOROTHY LAMOUR** Bugün matinelere itibaren başladı.

Bir Başvekil Muavini veya Millî Koordinasyon Vekili

(Başmakaleden Devam) işleri ile ve alâkalı Vekillerin bu bakımdan nüzumı sıfatile çok faydalı olabileceği kadar «Millî Koordinasyon» Vekâleti ihdası ile Vekâletleri birleştirip bir «Millî İktisat» Vekâleti kurulması ve her faaliyet şubesinin bir müsteşarla idaresi arasında da çok fark vardır. Bizim düşüncümüz tarzımıza göre, Millî Koordinasyon Vekâletinin merkezde işlerin icap ettirdiği birkaç ihtisas ve plân bürosundan başka hiçbir yerde teşkilâtı olmayacak, o, sadece harp boyunca nâzım ve tekuik bir rol oynayacak ve alâkalı Vekâletlere ihtiyacı bildirip, bu ihtiyacı başarılmaması yolunu gösteren ve neticeleri bekleyen bir Vekâlet olacaktır. Bu Vekâletin belki de zaman zaman bütün Vekâletlere arzedeceği ve ıcrasını istiyeceği işler olacaktır. O halde, münhasıran bu işlerin ifasını zaruri ve mecburi kılın faaliyetler dışında Vekâletleri kendi işlerinde tam randımanla çalışmak hususunda kendi Vekillerinin mes'uliyeti altında müteahhit bulundukları normal mesai ve kalkınma yolunda serbest bırakmak ve dört Vekâleti bir araya getirmemek en doğru olan hareketi teşkil eder. Çünkü, her Vekâletin kendine göre yapacağı normal iş vardır, yine fevkalâde ahvale münhasır olmak üzere bir çok Vekâletlerin yerine ve zamanına göre birbirleri ile ilgili ve muayyen hedefe bir an önce vâsil olmak üzere bir anda ve âdetâ bir elde yürümeyi icap ettiren işleri vardır. Bunu da, ya bir Başvekil Muavini, yahut da harp ekonomisi işlerinde mes'uliyet deruhte eden ve bütün mesaiyi plânlayan, başarı mevzularını ıcrı kuvveti halinde alâkalı Vekâletlere tevzi eden ve neticeleri istiyen ve gözetliyen her bakımdan salâhiyetli bir «Millî Koordinasyon Vekâleti» yapılabilir. Buna siz isterseniz sivil ordunun «Genelkurmay» Başkanlığı da diyebilirsiniz.

ETEM İZZET BENİCE

2 NCI Hafta!

Halkımızdan rica İzzidama mahal yoktur...

MILLÎ ALEMDAR

Harikulâde bir ragbete mazhar olan ve salonlarımızın istiap haddini doldurup taşıran ilâhi eser.

DEMİR MASKE

TÜRKÇE Ayrıca.

İstanbul şimdiye kadar görmediği ve başbaşa muazam bir film olan

SON ŞAHİT

ilâve olunarak Bugünden itibaren

BİR HAFTA DAHA Gösterilecektir.

Heyecanlar Haftası... Bugün matinelere itibaren

ALKAZAR

2 Büyük Film Birden: Merak ve heyecan uyandıracak cinai filmlerin en fevkalâdesi

1-Sokak Kurtları

CHARLES BICKFORD HARRY CAREY

Kalbleri teshir ederek büyük macera merakla takip olunacak büyük bir sergüzeşt mevzunda kin ve intikamın esrar dolu binbir vak'ası gizlenen cinayet ve dehşetler filmi.

2-İntikam koşusu

JOHNNY MACK BROWN BOB BAKER

2 büyük kovboy artistin en son yarattıkları büyük Amerikan Filmi

ÜSKÜDAR HAPİSHANESİNDE

(1 inci Sahifeden Devam) bir tütüncünün de 4900 lirasını alarak kaçmış, bir müddet Erzurum ve Adanada dolayarak Bursaya gelmiştir. Burada 6 ay evvel şoför Hüseyin adında birisini parasına temaan, iki kişile beraber boğmuş ve cesedini bir kuyuya atıp firar etmiştir. Diğer cürüm ortakları o zaman yakalanarak mahkûm olmuşlardır.

Polis bunun diğer bir sabıkalı suçlu ile İzmire gittiğini tesbit etmiştir.

Diğer suçlu, Hatayda bir polisi tabanca ile yaralayan ve vaktile İstanbulda Galata postanesi veznedarı Hüsnüü öldüren Abdullahlâ beraber hapishane duvarını delerek kaçmış olan Tevfik Kuldur. Sofâr Hulusî İzmire gelmiş ve Hilmi aında bir keresteçinin yanında çalışmaya başlamış imiş. Hilminin kasesini soymaya karar veren Hulusî Hatayda bulunan Tevfikle muhabere etmiş ve nihayet onu İzmire getirmiştir.

Hırsızlık plânile, kaçarken giymek üzere köylü elbiseleri de hazırlayan sabıkalılar dün bir kahvede otururlarken polisler tarafından bastırılıp yakalanmışlardır. Üzerlerinde tabancaları bulunan sabıkalılar silâhlarına sarılmışlarsa da ateş etmeğe vakit bırakılmadan tevkiif edilmişlerdir. İzmirden şehrimize getirileceklerdir.

GÜNÜN İÇİNDE:

Felsefe, sosyoloji

(1 inci Sahifeden Devam) rın yerine yenileri yazılacaktır.

— Yalnız bir hareket değil. Son üç yıldanberi coğrafya bir hayli değişti.

— Ben değişmedim demiyorum ki... Fakat bundan sonra da değişmeyeceğimi bana ne ile temin edersiniz?

Sustum. Dostuma böyle düşünmekte haklı olmadığımı raslı söyleyebilirdim? Her şey o kadar değişiyor ve o kadar çabuk değişiyor ki... Her an bir insanın beşer vücudundan salındığı bu devrde, bir dakika önce uğruna can feda edilen hakikatların bir saniye sonra ne boş, ne hiç, ne yalan, ne koymuşlar olduklarını gördüğümüz bir devirde her tarafı sabit ve her iddiası müsbet kıtap yani mektep kitabı konulabilir mi? Ve bu seyr ile şu neticeye ulaşım:

«Harp bilâncıye kadar felsefe, sosyoloji, hattâ edebiyat kürsülerini durdurmalıyız. Bugünkü büyük dünya kavgası, asırlardır, ri tez adı ile ortaya atılmış mücerredat'ın umumi tasfiyesini yapmısk davası değil midir?

Muhariplerin «yanlışlar» diye dış giydirilerek kılıç kılıcı, bomba bombaya geldikleri, amansız bir imhaya giriştileri nazariyeleri gençleri uğraştırmakta ne mânâ var?

Felsefeden ve sosyolojiden sıfırı basan profesör, bilgi adını vermekte ısrar ettiği mehtûzâların tasfiyeye uğramıyacağını nereden kestirebiliriz?

NİZAMETTİN NAZİR

Rangon niçin düştü?

(1 inci Sahifeden Devam) denizci japonların eline geçmiştir.

TAM TAHRİP SİYASETİ! Fakat şehride tam bir tahrip siyaseti takip edilmiş anrepoler, doklar, ruhîmler ve hulusa düşmana yarıyacak her yer ya dinamitle tahrip olmuş veya yakılmıştır.

ŞARK

Sinemasında

Amerikadan yeni avdet eden Büyük ve dâhi Rejîsör

Bütün kadınların, filmlerinde en küçük bir aşkın tatlı hatırası yaşıyanların can ve gönülden sevecek ve tesdir edecekleri beşerî ihtirasların en unutulmaz izleni... Bir kadma tarihçeyi hayran... Ömer bir sevginin elim bir sergüzeşt!

ARTİST İZTIRABI

Arabacının Kızı Filminin Unutulmaz dehşetkar Yıldızı: HILDE KRAHL

HENNY PORTEN ve KATHE DORSH'in müstereken temsil ettikleri emsalsiz ve eşsiz Şaheserleri... Pek az kalan numaralı yerlerinizi hemen aldınız.

Telefon: 49386

BU AKŞAM İPEK

senenin tek TÜRK FİLMİ

KISKANÇ

Baş Rollerde: ERTUĞRUL MUHSİN

CAHİDE — I. GALİP — FATMA ARKAN — SUAVİ — NECLA — HADİ — SAMİ — SAİT — KÂNİ ve BEHZAT

Numaralı koltuklar erkekten aldırılmalıdır. Tel: 44239

TAKSİM SINEMASI

FRANCHOT TONE — MISCHA AUER WARREN WILLIAM — PEGGY MORAN

gibi en büyük ve kuvvetli yıldızlar tarafından yaratılan

ATEŞ KOŞUSU

Büyük macera - Heyecan ve aşk filmini takdim edecektir.

ÇENBERLİTAŞ Sinemasında

Bugün Matinelere İtibaren

1 — Aşk filmlerinin şahane yıldızı

MARLENE DIETRICH

tarafından yaratılan ve Singapurda geçen

7 GÜNAHKARLAR

2 — Mevsimin en şen ve en güzel komedilerinin kahramanı

HANS RUHMANN ve Dölber... Zarf... HERTA FELER

BİRLEŞEN KALPLER

Baştan nihayete kadar baş döndürücü bir macera... Şen... Ve eğlenceli bir film.

İstanbulda en büyük hafta ve en büyük 2 Film

AZAK

2 Sinemada Aynı Zamanla

TURAN

Bugün Matinelere İtibaren

— 1 — Şarkın milyonlarca insanını teshir eden esanseler diyarı, Bâtil itikadlar ülkelerinin sihir ve ersula dolu Büyük Maceralar Masalı

— 2 — «Görülmiyen adamın avdeti» «Görülmiyen adamın intikamı» filmlerini gölgede bırakan senenin en heyecanlı, en korkunç dehşetler filmi.

Ferhat ile ŞiRiN

Türkçe sözlü — Türk Musikili

Yer bulmak için tam seans saatlerinde gelmelidir.

Elektrikli ADAM

Korku, helecen ve heyecanlar romanı.

